

KONDAIRA XAHARRA

AMOINA EBATSI

Amitxiri entzuna diot kondaira hau. Amitxik berak, emazte zahar baten ganik omen zaukan.

Bego amatxi mintza dadin.

“Zortzi urteko bat nukeen, aita-amek berekin joaiten abiatu nindutela auzo batzuetarat. Negua zen eta, afal-ondoan, frango berant egoiten zen suaren aintzinean.

Gau batez, gauerdi irian, usaian bezela ginaudelarik auzoko gizon zaharraren solaser beha, bet-betan ikusi nuen itxura xuri pollit bat. Nexka ttipi bat zen, begitartea hitsa, eta bera trixte. Sukaldean gaindi emekiño iragan zen, ta, barne ttipi batetako atea idekirik, haren gibelean itzali.

Biharamunean, tenore bertsuan, itxura xuria jin zen berriz, eta bezperako gisa gertatu zen.

Nitaz kanpo, nehor ez zitzaion ohartu. Xutitu nintzan, bihotzean joa, eta joan, pollikiño, joanik, barne ttipi hartako atea ideki nuen.

Nexkattokoa kokorika zagon xoko batean; harri-lauza bat altxatu nahiz ari, bainan debaldetan, erhiak kolpatuak, odoletan. Hurbiltzerat egin nuen. Hartan, itxura xuria itzali, ez bainakike nola. Ikaran jin nintzan ene lekurat, eta kondatu zer ikusi nuen.

Zertsu adin zuen nexkak, eta haren begitartea nolatsukoa zen erran nuelarik, emazte gazte bat, doluko jauntzitan, xoko batean ixil eta gogoetatua zagona, nigarrez hipaka hasi zen:

“A! ene haur gaixoa da; joan den hilabetean zendua.”

Tarrapatan joan ziren oro barne ttipirat. Harri-lauza altxatu. Eta haren azpian hatxeman sos-peza batzu.

Bizi zelarik ukanak zituen haurrak, amoinaren egiteko. Bainan, han gorde zituen, geroxago zerbeit onkeria erosteko ametsean. Egitate txar horren gatik, ez zezakeen kausi hil-ondoko deskantsua.

Amak konprenitu zuen, eta, arima gaixo hari pausua ardietsarazteko, berehala pobrer partitu zuen diru hura, eta hartaz bestalde ere.

Ordutik harat, itxura xuria ez zen berriz jin. Azkenean pausuan zen, urrikirik gabe, bere hobian.

B. DAGORRET.

